

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V KROMĚŘÍŽI

NÁRODNÍ CENTRUM
ZAHRADNÍ KULTURY
V KROMĚŘÍŽI

Výstava kamélií v Kroměříži – „Kamélie v novém“

Velmi cennou součástí sbírky rostlin pěstovaných v Květné zahradě v Kroměříži je také kolekce kamélií čítající 40 vzrostlých stromů a stejný počet menších rostlin v několika odrůdách. První zmínky o kroměřížských exponátech se v pramenech objevují již od poloviny 19. století, což je řadí mezi nejstarší kamélie v Evropě. Veřejnost má možnost tuto unikátní kolekci, podpořenou o sbírku z Buchlovic a Rájce nad Svitavou, každoročně zhlédnout na přelomu února a března. Právě v tomto období totiž rostliny bohatě nakvétají a vytváří neobyčejnou podívanou.

Foto: Petr Hudec

Sbírka kroměřížských kamélií patří k nejstarším v republice

Také tento rok je pro milovníky cizokrajného rostlinstva připravena jedinečná výstava. Letošní téma *Kamélie v novém* odkazuje na nově zrekonstruovaný prostor Palmového skleníku, ve kterém budou rostliny umístěny. Slavnostní vernisáž proběhne ve čtvrtek 26. února v 15:00, výstavu bude možné navštívit od pátku 27. února až do konce března, denně od 9:00 do 16:00.

Součástí výstavy budou navíc speciální komentované prohlídky, na nichž se návštěvníci dozvědí mnoho informací nejen z kulturní historie kamélií. Zajímá vás například, odkud kamélie pocházejí? Jak se dostaly do Evropy? Jestli voní? Nebo co potřebují ke svému růstu? Na všechny tyto dotazy vám odpoví Ing. Lenka Křesadlová, PhD., specialistka na rostliny a památky zahradního umění.

Trocha botaniky

Rod *Camellia* je řazen do čeledi Theaceae (čajovníkové) a zahrnuje okolo 250 druhů. Jedná se o keře nebo menší stromy se střídavými, stálezelenými kožovitými lesklými listy. Květy bývají většinou jednoduché s množstvím tyčinek, u některých druhů vonné. Plodem je zdřevnatělá tobolka.

Nejvýznamnějším druhem je *Camellia Japonica*, přirozeně rostoucí v Koreji, Japonsku a na severu Číny. Jednotlivé stromy mohou být vysoké až 15 metrů, květy jsou nejčastěji v odstínech červené, růžové nebo bílé, často se vyskytují i květy vícebarevné.

Příchod do Evropy

Domovem kamélií jsou subtropické oblasti východní Asie. Do Evropy se první rostliny dostaly pravděpodobně již v 16. století s portugalskými mořeplavci. První doložené kamélie však bylo možné na evropském kontinentě pozorovat až v polovině 18. století v anglickém Essexu. Jednalo se o odrůdy s jednoduchými květy, které byly kromě výstavy nabízeny také k prodeji. Střídmé rostliny ovšem z počátku nebudily přílišný zájem. Obrat nastal až s koncem století, kdy byly z Číny dovezeny plnokvěté a vícebarevné druhy. Angličtí zahradníci je mezi sebou začali křížit a ze semen bylo brzy získáno množství rostlin s nejrůznějšími tvary a barvami květů.

Dle květů se dnes odrůdy kamélií dělí do šesti skupin: 1. Jednoduché, 2. Poloplné, 3. Anemonkovité, 4. Pivoňkovité, 5. Růžokvěté, 6. Velmi plné

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V KROMĚŘÍŽI

NÁRODNÍ CENTRUM
ZAHRADNÍ KULTURY
V KROMĚŘÍŽI

Zlatý věk kamélií

V první polovině 19. století nastal nebývalý rozkvět šlechtění, sbírání a obchodování s kaméliemi. Rostliny se množily zejména výsevem semen, žádané odrůdy se často roubovaly. Z Anglie se „japonská růže“ úspěšně rozšířila do zbytku Evropy, kde se stala královnou plesové sezóny a zimních zahrad. Populární se šlechtění stalo hlavně v Itálii, Francii a Belgii, kde vzniklo mnoho specializovaných zahradnictví. České země byly kaméliemi zásobeny především z okolí Drážďan.

Kroměřížské kamélie

Kromě rozsáhlých sbírek obrazů, knih a mincí se olomoučtí arcibiskupové mohou chlubit taktéž výjimečnou kolekcí vzácného rostlinstva. Pěstování obzvláště cizokrajných druhů bylo již od období renesance znakem prestiže a prostředkem prezentace společenského postavení svého majitele. V 16. a 17. století si biskupové oblíbili zejména palmy a exotické plodiny (citrusy, granátovníky, fíkovníky, ananasovníky), které mohli servírovat při slavnostních hostinách. Tento sortiment se v 19. století rozrostl o nové druhy z Ameriky, Austrálie i Asie.

První kamélie se do Kroměříže dostaly v polovině 19. století, a spolu s libereckou sbírkou tak patří k nejstarším v republice. Jejich počet se postupně rozrůstal a dnes se ustálil na necelé stovce. Jejich barevné spektrum se pohybuje od bílé, přes růžovou až po sytě červenou. Nakvétají v pozdní zimě a časně zjara, ideálním obdobím k návštěvě je tedy přelom února a března.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V KROMĚŘÍŽI

NÁRODNÍ CENTRUM
ZAHRADNÍ KULTURY
V KROMĚŘÍŽI

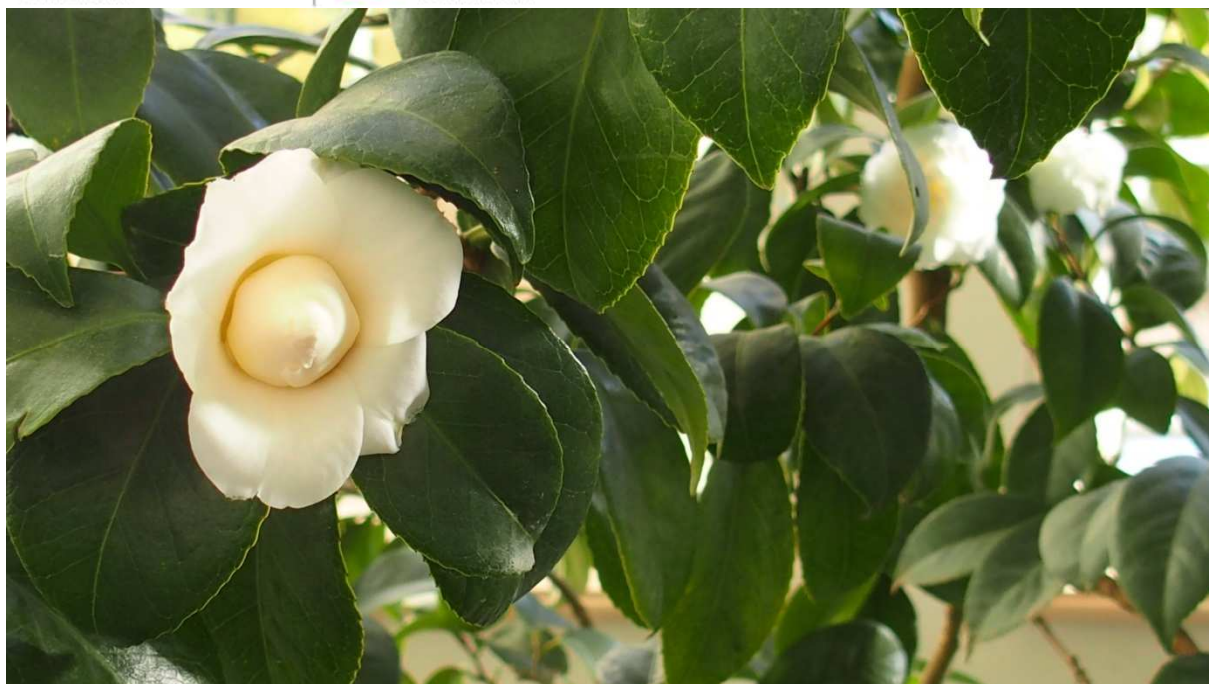

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V KROMĚŘÍŽI

NÁRODNÍ CENTRUM
ZAHRADNÍ KULTURY
V KROMĚŘÍŽI

Autorem fotografií je Mgr. Petr Hudec